

Kommunisterna har övertagit revolutionen på Cuba och därmed skänkt Sovjetunionen en bas knappa 15 mil från Florida. Här presenteras den fanatiska och målmedvetne kommunist som bär trådarna i sin band

CHRUSTJEVS MAN I HAVANNA

AV FREDERIC SONDERN JR

EN STORE, ord- och skäggvige Fidel Castro framstår för all världen som symbolen för revolutionen på Cuba. Han är mannen som störtade tyrannen Batista.

Bakom Castro, mindre känd för världen, står en annan man — kortvuxen, ordkarg, beräknande, olycksbådande. Det är den 33-årige Ernesto Guevara, vanligen kallad "Ché". Han är direktör för Cubas nationalbank, och det är han som har spelat över Cuba i kommunisternas händer.

Guevara är både hjärnan i Castro-regimen och handen som håller i yxan. Han är en inbiten, Moskvatrogen kommunist, som spyrt efter över nordamerikanerna, och han är USA:s

farligaste fiende i Latinamerika. Hans syften är kända för amerikanska utrikesdepartementet, liksom för de flesta latinamerikanska regeringar och de västeuropeiska diplomaterna på Cuba. "Guevara intrigerar för att få till stånd ett kommunistiskt imperium i Latinamerika och för att slita alla band, både politiska och ekonomiska, med Nordamerika", sa nyligen en gammal erfaren europeisk envoyé i Havanna.

Guevaras närmaste mål är att förvandla Cuba till en kommunistisk stat av rysk modell. Inom ett år kommer det inte att finnas kvar någon egendom eller några företag av betydelse i privat ägo, har han lovat,

Oktober 1960
Det Bästa
ur Reader's Digest

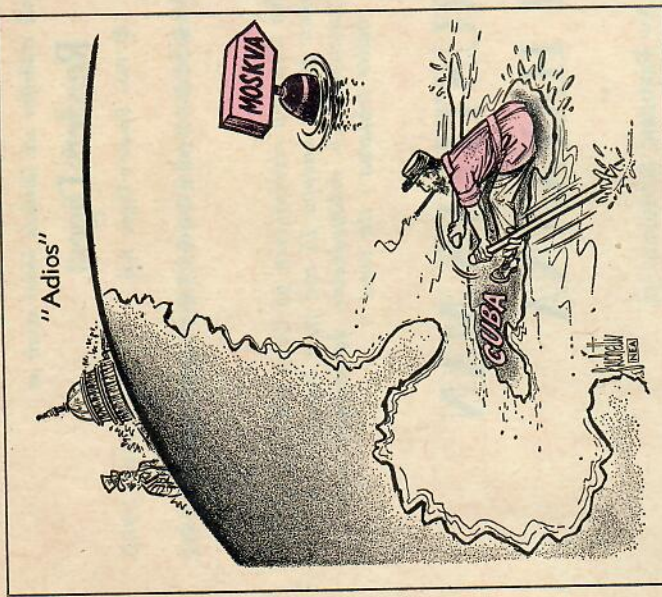

perter som rådgivare.)

Allt annat som kan vara inkomstbringande, från turisthotell till busslinjer, blir också i snabb följd föremål för "intervention" —

Guevaras förskönande omskrivning för expropriation. När myndigheterna bestämmer sig för att övertaga en fabrik, en affär eller en fastighet, blir ägaren helt sonika avhyst av polisen, varpå en "intervention", en av Guevaras hantlangare, värderar företaget, respektive fastigheten, till en liten bråkdel av dess verkliga värde. Beloppet erläggs till ägaren i form av statsobligationer. Därmed har revolutionsregeringen blivit laga ägare. "Chés program är inte någon experimentell socialism", sa nyligen en kuban som tidigare varit Guevaras anhängare. "Det är Moskva-kommunism av renaste vatten."

Ingenting kunde passa Krenl bättre än Guevaras metodiska förstörande av de ekonomiska relationerna mellan Cuba och USA. Hundratals amerikanska företag har förpassats ur landet — ryssar, kineser, tjekker, polacker och östtyskar har kommit i stället. Under årens lopp har amerikaner investerat över en miljard dollar på Cuba. Bortåt 300 miljoner har gått till sockerindustrin, resor har använts till att skapa lukrativa tobaks- och kaffeplantager, boskaps-

FISCHETTI-NEA

och han har sannerligen gjort en god början. Han har redan satt munkavle på pressen, radion och televisionen. Genom de nya jordreformslagarna har det mesta av den produktiva jorden övergått i statens händer. Nationella institutet för agrarreformen, INRA, lett av Antonio Nunez Jimenez, äger redan nära hälften av Cubas totala areal och driver omkring 1.500 kollektivjordbruk. INRA driver också 2.000 statliga butiker, som har tagit död på nästan all privat handel på landsbygden. Fyrtiofyra stora statskontrollerade fiskekooperativer har övertagit så gott som alla de givande fiskeriföretagen på ön. (Det är betecknande att INRA har ett femtital ryska och kinesiska ex-

ryska tidningen *Moskovskij Komsomolsi*. Intervjun ägde rum i La Ca-baña, en gammal fästning — också använd som fängelse — som bistert blickar ut över havet utanför Havana. Där har Guevara sitt privata högkvarter, och där tog han emot den ryske politiske skribenten Vladimir Tjitjkov. "Guevaras rum var litet", berättar Tjitjkov. "Två järnsängar och mellan dem en byrå med en gammal spegel. Stora långa cigarrer låg kring-spridda på byrån bredvid en hög dokument. På en av sängarna satt Ché

rancher, oljeraffinaderier, nickel- och koppargruvor, elkraftstationer, ett modernt telefonnät och förstklassiga hotell, som stimulerade en ofantligt lö-nande turisttrafik. Över hälften av dessa investeringar har redan "inter-venrats". Resten kommer snabbt att gå samma väg, liksom all annan ut-ländsk egendom på Cuba.

För ett par månader sedan upp-sökte en prominent europeisk ambas-sador Guevara i hans magnifika direk-törsrum på Nationalbanken för att framföra klagomål över de fantasitul-lar som reste oöverstigliga hinder för hans lands export på Cuba. Bankdi-rektören halvåg i stolen med fötterna — i osnörda kängor — på det enor-ma skrivbordet, där en stor revolver tjänstgjorde som papperspress på en packe dokument. Han hade långt stripigt skägg och håret hängde ner på axlarna. Han var klädd i en skryn-elig och fläckig olivgrön fältuniform, som han brukar uppträda i även i hög-tidliga officiella sammanhang.

Ambassadören redogjorde i korthet för sitt ärende. Guevara satte sig upp i stolen. "Låt mig göra en sak klar från början", sa han utan att höja rösten. "Det är mig totalt likgiltigt om vi gör affärer med er eller ej. Vi är inte intresserade av er, och inte av något av de andra länderna i den mo-nopolistiska och kapitalistiska ligan heller. Vi håller som bäst på med att göra den saken klar för det stora USA. Vi har verkliga vänner som kan ersätta er allihop, och mer än så." Och därmed var audiensen slut.

Att Guevara har stor makt på Cuba framgick av en intervju, som för någ-ra månader sedan stod att läsa i den

Fidel Castro konfererar med Ernesto Guevara

ASSOCIATED PRESS PHOTO

känner de sociala förhållandena och stämningarna i våra länder."

I Guatemala stannade Ché. Man skrev år 1954, och landet styrdes av den starkt kommuniststuckne överskriv Jacobo Arbenz, som gav Ché anställning inom jordreformsinspektionen. När Arbenz störtades, sökte Guevara asyl på argentinska ambassaden, och tog sig sedan till Mexico City. Det var där han träffade Fidel Castro, som just då höll på med förberedelserna till revolten mot Batista.

Guevara tillhörde den lilla grupp som varit med i den kubanska resningen från första början. Han kämpade vid Castros sida och blev sårad under striderna i Sierra Maestra. Nu utgör Fidel Castro, Raúl Castro, som är minister för de väpnade styrkorna och anses vara fanatisk kommunist, och Guevara det triumvirat som styr Cuba. Flertalet iakttagare är överens om att det är Ernesto Guevara som anger tonen.

Den som vill veta mera om Guevara

Villebrånad

Bokrecension — måhända inte helt allvarligt menad — ur tidskriften

Field & Stream:

Lawrences "Lady Chatterleys älskare", som första gången utgavs av trycket för många år sedan, har nu utkommit i ny upplaga på förlaget Grove Press, och denna redogörelse i romanform för en engelsk skogvaktares dagliga liv erbjuder alltiämt åtskilligt av intresse för en friluftssinnad läsare, enär den innehåller många lärorika partier om fasanuppfödning, fasttagandet av tjuvskyttar, bekämpning av skadedjur och mycket annat som ingår i en professionell viltvårdares göromål och plikter. Tyvärr måste man dragga igenom många sidor om ovidkommande skrivna skildringar av vad att tillgodogöra sig dessa med verklig inlevelse skrivna skildringar av vad som hör till skötsel av ett engelst storgods jaktmarker, och i anmälarens tycke kan boken därför knappast rekommenderas som en fullgod ersättning för J. R. Millers klassiska "Praktisk viltvård".

i gröna soldatbyxor och vit undertröja, barfota. Ett automatgevär, en revolver och en del andra militära persedlar hängde på en spik på väggen." Medan de båda männen samtalade kom Castro in i rummet. "Vem är det där?" röt han och pekade på Tjitjkov. "Det är en rys", förklarade Guevara. Castro räckte genast fram sin kraftiga näve. "Utmärkt!" sa han. "Då kan vi tala vidare."

Diktatorn slog sig ner på den lediga sängen. Efter en liten stund kom också Castros bror Raúl och dennes hustru, Vilma, och slöt sig till sällskapet. Ryssen förstod snart att detta var en av de dagliga konferenser under vilka Guevara håller bröderna Castro à jour med läget och ger dem sina instruktioner.

Det kan inte råda något tvivel om att Guevara är Cubas kontaktperson med Moskvakommunismen. Nästan varje dag kommer det ryssar, kineser, tjekker, polacker och östtyskar till Havanna. Deras första officiella besök gäller alltid Nationalbanken och Guevara. Sovjetunionen kommer snart att ha den största ambassaden i huvudstaden, med en talrik stab av ingenjörer, jordbruks- och husbyggnadsexperten och specialister på ekonomi och politik. Enligt en handelstraktat som Guevara utverkade av ryske vice premiärministern Anastas Mikojan ska Cuba få ett belopp motsvarande 100 miljoner dollar att köpa maskiner från kommunistländerna för. Ryssarna förbinder sig också att köpa stora mängder socker från Cuba under de närmaste fem åren.

Vissa delar av handelstraktaten har inte offentliggjorts. En av de hemliga

paragraferna tros gå ut på att Cuba ska tvinga Shells, Essos och Texacos stora raffinaderier att raffinera råolja från Sovjetunionen för distribution på Cuba och i Centralamerika. När plötsligt stora ryska tankfartyg dök upp i Havannas hamn, fick de amerikanska bolagen besked om att de måste ta hand om lasterna. De vägrade, varpå de kubanska myndigheterna exproprierade raffinaderierna. Därmed hade rederingen lagt hela oljeindustrin på ön under sig.

Och detta är ändå bara början på genomförandet av Guevaras stora plan.

Ernesto Guevara har inte anledning att hysa några patriotiska känslor för Cuba. Till börden är han argentinare, son till en förmögen ingenjör och byggnadsentreprenör. Han ämnade bli läkare, studerade medicin vid universitetet i Buenos Aires och tog sin examen vid 24 års ålder. Men politiken intresserade honom mer än medicinen. Som student hade han slutit sig till en grupp unga, glödande marxister och fängslats av deras planer på en proletariats erövring av Latinamerika. Han beslöt att närmare studera vilka förutsättningar kommunismen hade att slå igenom där.

Från Buenos Aires arbetade han sig långsamt norrut, genom den ena kommunistellen efter den andra — via Bolivia, Peru, Colombia, Venezuela och de centralamerikanska republiker-na till Guatemala. Vart han kom satte han sig med skarp och vaken blick in i de politiska och ekonomiska förhållandena. "Utan tvivel", sa en latinamerikansk diplomat som jag talade med, "är Ché den som bäst av oss alla